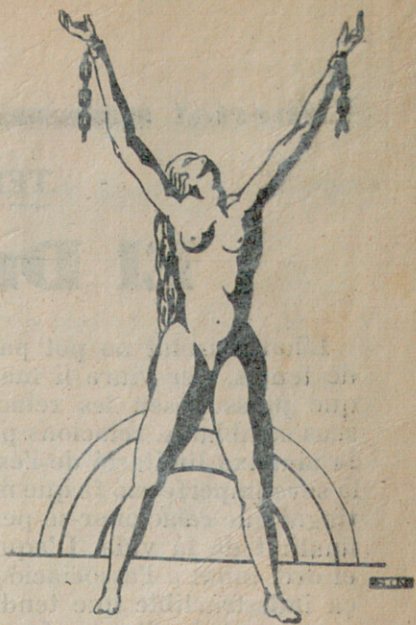

LLIBERTAT

Periòdic comarcal d'esquerra republicana ~ Any II núm. 22 ~ Hospitalet 5 de Març de 1931

Francesc Macià

C
E
L
L
A
G
R
A
N

La veritable força d'acció catalanista-republicana està avui representada pel gran patrici Francesc Macià, que amb el seu «Estat Català» ha donat en les hores més vexatòries pels ideals liberals, mostres d'abnegació i valentia, oposant-se per tots els mitjans a l'obra de la dictadura xulesca acabada per Primo de Rivera i Martínez Anido.

No és estrany, per aquesta causa, que des del cop d'Estat de 1923 hagi estat constantment perseguit i que l'exili hagi estat tan llarg i penós per l'«Avi», no deixant d'ésser mai l'apòstol del moviment reivindicador de la llibertat de Catalunya. Amic de totes les idees liberals, en tota hora i en tot moment s'ha posat al costat dels homes que lluiten per enderrocar el règim d'oprobri que regna a Espanya, per a implantar-hi un règim que sigui ferma garantia de la llibertat i la justícia.

Durant la dictadura primo-riverista estigué al costat dels exiliats espanyols més il·lustres; en la dictadura Berenguer, s'ha posat al costat dels republicans Franco, Queipo de Llano i altres companys d'exili, i avui s'incorpora al moviment republicà aixecant la bandera de la llibertat hispana, per aconseguir les reivindicacions que la monarquia no podrà otorgar-nos.

Macià, el venerable exiliat, torna a estar entre nosaltres; ha rebut l'adhesió

i afecte de tots els catalans dignes que veiem en ell l'home més jove i més masclat de Catalunya, l'home que assenyala a la joventut d'avui el camí que cal seguir per fer triomfar els ideals més enlairats. Nosaltres, que tinguérem el goig d'abraçar-lo amb motiu de la seva arribada inoblidable, hem de dir que en les seves paraules i en el seu gest hi hem vist el cavaller que ha de portar-nos al triomf dels nostres ideals com a catalans i com a republicans.

Catalunya té un deute de gratitud envers ell i aquest deute és la magnífica gesta de Prats de Molló en plena dictadura, aquella batalla que, com digué Fontbernat, no es va pas perdre, perquè fou l'expressió davant de tot el món, de l'esperit rebel i digne del nostre poble. Macià i els seus, amb aquella gesta dignificaren la nostra pàtria, envilida per la pudridura i la faramalla dels rastres servents del règim. Aquest deute li hem de pagar amb la mateixa moneda, posant al servei de l'ideal tota la nostra vida.

A Francesc Macià no l'espanten les reivindicacions obreres per avançades que siguin, perquè vol que la nova Catalunya sigui un model d'Estat moderns; enemic de la reacció, vol per Catalunya la llibertat política; però vol també la llibertat dels catalans com a homes, i sap que fent de Catalunya un Estat lliure contribueix a fer efectiva la llibertat universal. Els homes d'Estat Català en llur majoria són obrers, i al costat de l'«Avi» senten més forts que mai els ideals renovadors del règim social.

En les hores d'evolució que vivim, en la gran batalla que s'està presenciant del poble contra el règim, la figura de Macià ha adquirit un relleu insospitat. I és que la vida recta i digna del gran patriota català ens diu la que ha d'ésser la nostra actuació en l'embestida decisiva que donarà fi al despotisme per triomfar la democràcia.

JORDI ROCAFORT

viure tots aquells herois que des d'Indíbil i Mandoni, fins als nostres dies, han lluitat per la Catalunya opresa. Més que Otger Kathalon, llegendari, heu sentit el plany de Catalunya; més que En Joan de Fivaller, planteu cara als opressors, i com En Pau Claris, resolt, no us heu deixat vèncer ni per afalacs sorneguers ni per amenaces. Amb paraules i fets heu demostrat qui sou i vers on aneu; en la vostra faç no hi ha falsia; els cara-girats enrogiran de vergonya sols al pensar en vós.

El camí per on volen menar-nos és tal volta arriscat; punxes i cardots priven de fressar-lo als temorencs; però a nosaltres no ens fa por; diuen que som temeraris, que és un arrauxament jove-nívol el que ens mena; però nosaltres us esguardem a vós, Avi, i la vostra convicció afirma el nostre ideal i els vostres anys i l'experiència que teniu ens animen més i més.

Salut, Avi venerable! Benvingut si-gueu a aquesta Catalunya tan idealitza-da en el pensament de tots els bons catalans!

La vostra vellesa, font d'energia, ens encoratja més encara, i ara que esteu a prop nostre, esperem aquella hora en què amb el vostre «Som-hi» resolt ens menareu vers la victòria.

Francesc Macià, salut!

CATALUNYA ES AMB VÓS, AVI

Ja torneu a parlar entre nosaltres, Avi. Catalunya ha tornat a contemplar amb veneració la vostra noble figura. Catalunya, altra volta, ha tornat a sentir de vos-tres llavis vostre verb ferm i ple d'espè-rances.

Catalunya, malgrat tot, us ha fet un homenatge sincer i emocionador, no un homenatge amb tot l'encarcament oficial, no; un homenatge que surt del cor, més que un homenatge, una veneració, perquè jo vaig veure, Avi, com homes s'atansaven respectuosament a vós i amb llàgrimes als ulls us besaven... jo també us väreig besar; i jo també väreig poder veure que quan vés väreu dirigir paraules plenes d'amor i convicció a aquella gent emocionada, de molts ulls espurnejaven llàgrimes.

I en aquest breu parlament diguéreu coses importantíssimes; diguéreu que «molt prompte, més prompte del que us penseu, esdevindran canvis transcenden-tals» i això es complirà perquè vós sabeu de quin trem són els vostres; també diguéreu aquestes paraules: «Que amb nosaltres també hi caben tots aquells fo-rasters que amb llur treball han ajudat al desenrotllament de Catalunya», gran lliçó per aquells esperits mesquins que us calumniem. Deixeu-los dir... jo coneec molts homes de totes les regions espanyoles que estan completament identi-ficats amb vós i sols creuen amb vós.

Resteu-ne satisfet, Avi, de l'esperit que regna a Catalunya, un esperit capaç d'inflamar tots els cors per a realitzar de totes passades aquelles darreres paraules d'aquell breu parlament: «Molt prompte, el món infantilment un nou Estat d'Ordre, Llei i Justícia».

UN D'E. C.

¿Qui ha d'ésser regidor?

Heus ací una pregunta que molts es fan en aquests moments de certa febre (encara que injustificada del tot) precursora de no llunyanes eleccions municipals.

Cal sentir als impacients (no d'una revolució salvadora) fer càbales i comentaris envers aquesta qüestió un xic emmaranyada del pròxim problema que sembla que s'acosta.

—Jo presento aquesta candidatura— em diu un amic meu—; és la perfecció; ja ho veus, és mixta, és a dir, industrial i obrerista. Fixa't: fulano, sutano, mengano; tot un programa resolt.

Altres, també bons amics meus, em parlen també d'homes «útils» per regidors.

Hi ha qui proposa també a un molt conegut industrial que veritablement no té cap definició política, però que és tot ell modèstia i bonhomia.

Tot, tot em sembla bé, sempre que la bona fe, la bona intenció faci de guia a totes les manifestacions dels homes, però... no n'hi ha prou de la intenció bona, perquè pot ésser errada del tot i, per tant, perjudicial del tot. No n'hi ha prou que aquell i aquell altre siguin bons homes; per cert que és ben poca cosa si aquesta bondat no va acompanyada d'aquella energia de caràcter del tot necessària, per a fer prevalèixer el que de bo té un home. I tant és així, que veiem massa sovint com per culpa d'aquesta bondat i manca d'energia s'atropella i es burla a més d'un home que si és respectable pels senys anys, ho és més encara per les seves idees; però no hi ha més, la realitat és la realitat, i aquesta dona a conèixer cruament quanta veritat és que la bondat sola és un blanc al que tothom es veu amb cor de tirar.

No ens enganyem a nosaltres, amics, perquè també enganyarem al altres, i això és el que és més de dolbre.

Qui ha d'ésser regidor? ¿Voleu que hi digui la meua? No sóc ni puc ésser aca-parador del sentit comú, però si una partícula d'aquest m'assisteix, jo sé el bé que faria a la ciutat i a la República.

Ordre correlatiu d'homes que tenen mèrits suficients per a ésser regidors: jo els mèrits els classifiquo així:

Primer. Haver estat empresonat per idees polítiques.

Segon. L'estar disposat a anar a la presó i on calgui per les mateixes.

Tercer. Solvència moral i capacitat.

Quart. Perseverància política. Bon-dat.

Com es pot veure, jo poso, avui per avui, la valentia davant la capacitat i aquesta davant la bondat, perquè el nostre problema és fonamentalment de força, doncs el dret i la llei no existeixen.

Sols la República pot fer que existeixi. També amb bona intenció...

SALVADOR FUSTE

L'HOME SIMBOL

A Francesc Macià

Benvingut sigueu Avi! Era hora ja de que vinguéssiu a la nostra vora després del vostre infatigable apostolat! Us hem vist radiant de joia i ens heu alegrat! Us veiem ple d'esperances pel vostre ideal, que és el nostre, i ens heu ben acabat de convèncer!

Quan us hem vist, en aquest vostre viatge de retorn triomfal vers la Catalunya que vós estimeu tant, no havem pogut menys de meravellar-nos del jove-nívol esperit que us anima.

Per vós, Avi venerable, són en va les

llargues anyades d'exili i les denigrants baixeses comeses en la vostra persona; tot just reveieu Catalunya, penseu que molt més mereix ella, la dolça estimada de vostre cor tan gran!

Com rejoyenit, us veiem que torneu de l'exili.

I més que mai ens demostreu com n'és de fidel la vostra convicció en l'ideal que tan estimem!

Francesc Macià! Avi venerable! Pel vostre entusiasme, per la vostra fe viva en l'ideal que vós encarneu, heu lograt remoure tot Catalunya, podent assegurar que avui dia sou vós el líder únic que porteu rera vostre tota la joventut, la nova vida de Catalunya.

En la vostra persona sola, heu fet re-

Aquest número ha passat per la censura

LLIBERTAT

Surt el 5 i 20 de cada mes

Redacció i administració: Rossend Arós, 36

Preus de subscripció:
Trimestre 1 pta.
Semestre 2 "
Any... 4 "

Número solt
15 cèntims